

3) *Novela Občianskeho súdneho poriadku*

(zrušenie presunu súdnych sporov z najvyššieho súdu na nižšie a zrušenie potvrdzovania dedičských konaní; zavedenie elektronickej komunikácie, inštitútu drobných sporov a nových právomocí pre sudcov pre vyššiu ochranu spotrebiteľa a zrýchlenie občianskeho súdneho konania, ...)

Primárny zdroj: novela Občianskeho súdneho poriadku

<http://www.nrsr.sk/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=2475>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené 23.9.2008 v NR SR v 3. čítaní; účinnosť od: 15.10.2008

Navrhovateľ: Ministerstvo spravodlivosti SR

Zámer opatrenia: posilniť ochranu spotrebiteľa; zjednodušiť a zrýchliť občianske súdne konanie, komunikáciu medzi súdmi a účastníkmi konania a odvolacie konanie

Obsah opatrenia:

- zrušenie povinnosti súdu potvrdzovať dedičské konania – ak sa dohodnú dediči, konanie môže uzavrieť aj notár
- zrušenie presunu väčšiny súdnych sporov z najvyššieho na nižšie súdy – najvyšší súd musí až na malé, presne špecifikované výnimky, právoplatne rozhodnúť o spore
- zavedenie nových možností pre sudcov:
 - autoritatívne rozhodnutie súdu bez dokazovania a bez odôvodnenia rozhodnutia; pokiaľ je niektorý účastník nespokojný, po jeho odvolaní sa začne normálny súd s dokazovaním
 - rozhodnutie súdu aj bez žiadosti účastníka o neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy kvôli rozporu s dobrými mravmi
 - autoritatívne zníženie odmeny pre advokáta, pokiaľ je táto neprimeraná k hodnote samotnej pohľadávky
 - naznačenie právneho posúdenie veci ešte pred samotným rozhodnutím
- zavedenie inštitútu drobných sporov, ktorým sa stáva každý spor s hodnotou pohľadávky najviac 500 €
- zavedenie elektronickej komunikácie medzi súdmi a účastníkmi sporu najmä v prípadoch, keď nejde o konanie spojené s dokazovaním (napr. pri dohode o výške alimentov)
- nový spôsob informovania o zmenách v katastri nehnuteľností: najskôr bude informovaný pôvodný majiteľ; ak podá odvolanie, zápis do katastra sa zastaví

Hlasy proponentov:

- opatrenie zrýchli súdne konania aj pre podnikateľov, keďže aj ich sa týkajú mnohé časti opatrenia
- výrazne sa urýchlí vybavovanie drobných a dedičských sporov, čím sa zníži vyťaženosť sudcov, ktorí sa tak môžu sústrediť na ďalšie spory
- plným informovaním účastníkov konania už pred súdom môže znížiť počet odvolacích konaní a strany sporu získajú možnosť náležite právne argumentovať pri pripravovanom súdnom rozhodnutí
- súdy získali nástroj na efektívnejší boj proti úžerníkom, ktorí často ponúkajú zdanlivo výhodné produkty, ktoré majú v skutočnosti úroky v rádoch desiatkach percent ročne – súdy môžu takéto zmluvy automaticky označiť za neplatné
- bezpečnejší spôsob zmien v katastri eliminuje podvody s nehnuteľnosťami
- elektronizácia komunikácie je prvým krokom k plnej elektronizácii súdnictva
- novela čerpá z moderných a osvedčených prvkov súdnictva z viacerých štátov EÚ

Hlasy oponentov:

- Najvyšší súd by sa mal zaoberať dôležitejšími spormi a drobné spory medzi občanmi ponechať na nižšie súdy, takto stráca hierarchia súdov svoj zmysel
- zavádzanie mnohých drobných zmien je len plátanie dier, súdny systém potrebuje systémovú reformu, ktorá prospeje nielen pár občanom, ale aj celému podnikateľskému prostrediu
- zasahovanie do úrokov z pôžičiek sťažuje prístup k úverom, keďže banky môžu prestať poskytovať krátkodobé úvery s vyššími sadzbami a vytvára sa priestor na vznik nelegálneho trhu s pôžičkami